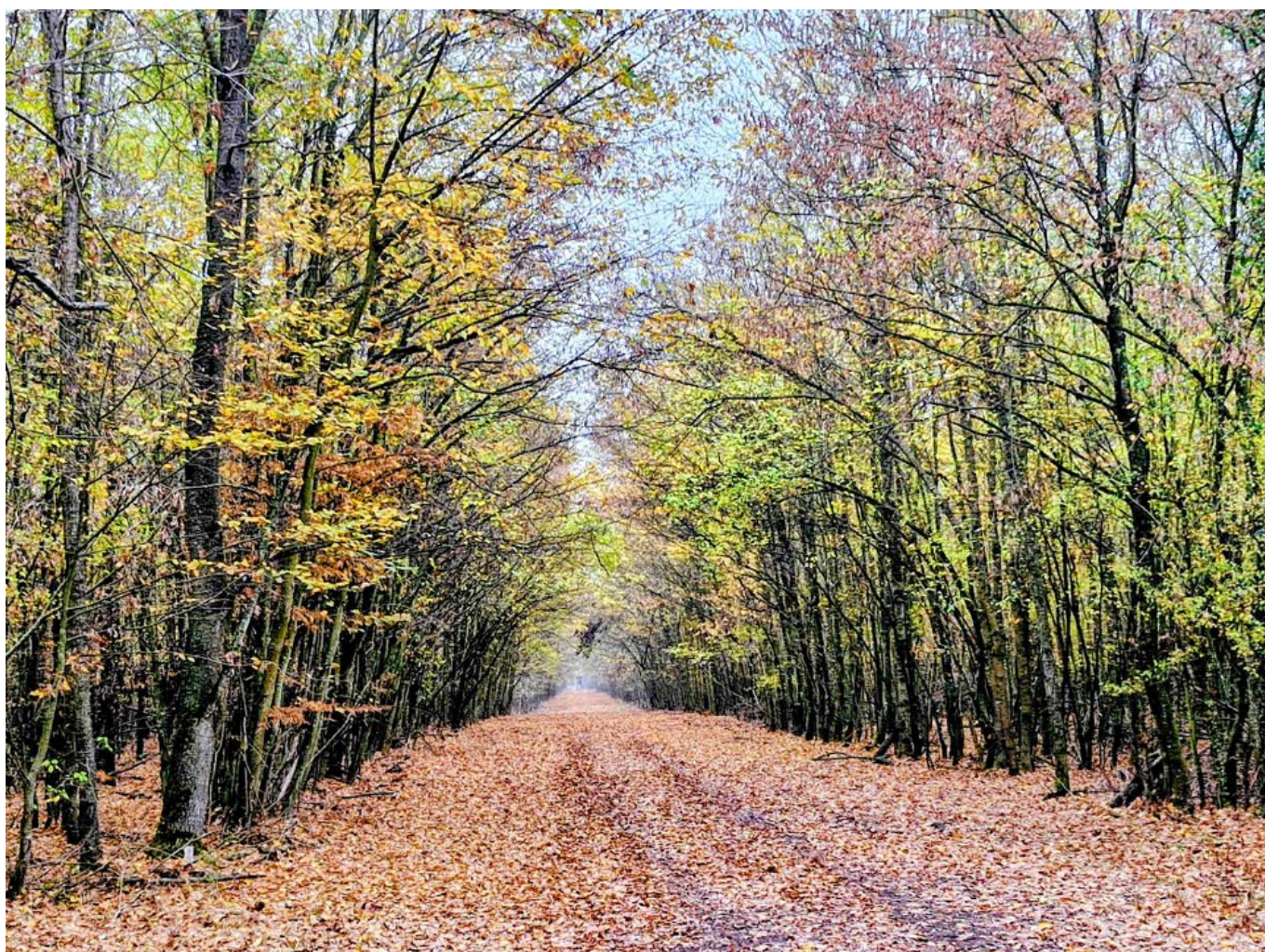

Kako ohraniti naše gozdove in pokrajine za prihodnost? Udeležili smo se zaključne konference projekta Forest4EU

Matjaž Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Žiga Lukančič, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Matevž Triplat, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 11.12.2025 (<https://doi.org/10.20315/IG.2025.0055>)

V hrvaškem mestu Vinkovci je 12. in 13. novembra potekala zaključna konferenca projektov Forest4EU in ResAlliance z naslovom »How to preserve our forests and landscapes for the future?«. Glede na rezultate obeh projektov, številne predstavitve vabljenih strokovnjakov ter terenske ogleda v regiji se to zdi res ključno vprašanje – današnji izzivi gozdarstva so številni, obeti za prihodnost pa ne kažejo nič drugače.

Uradni del konference se je začel v sredo, 12. novembra 2025, s skupno otvoritveno sejo, ki so jo z uvodnimi nagovori odprli gostitelji dogodka in koordinatorji projektov. Sledila je predstavitev glavnih rezultatov in ključnih ciljev projektov Forest4EU in ResAlliance s poudarkom na inovacijah v gozdarstvu, kmetijsko-gozdarskih sistemih in trajnostnem kmetijstvu.

Slika 1: Okrogla miza s predstavniki projektov in gostujočih organizacij (fotografija: M. Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije)

Uvodnemu delu je sledila okrogla miza, na kateri so sodelovali predstavniki projektov FOREST4EU, ResAlliance, A4EU, BBioNets, FORADVISE, RETFOR in SMURF. Poudarki razprave so bili usmerjeni v sodelovanje med projekti, praktične izzive ter priložnosti za prihodnje povezovanje na področjih odpornosti krajine, prilagajanja na podnebne spremembe in trajnostnega gozdarstva (Slika 1). Okrogli

mizi so sledila vprašanja iz občinstva, ki je z aktivnim sodelovanjem prispevalo k izmenjavi znanja in izkušenj.

Sledile so vzporedne tematske seje, razporejene na tri področja.

- Kmetijstvo: predstavljene so bile inovativne kmetijske prakse, ki prispevajo k odpornosti in trajnosti kmetijstva.
- Gozdarstvo: poudarek je bil na inovacijah pri gospodarjenju z gozdovi, vključno s prilagajanjem na podnebne spremembe in trajnostnim upravljanjem z gozdovi.
- Kmetijsko-gozdarski sistemi: izpostavljeni so bili integrirani sistemi, ki povezujejo gozdarstvo in kmetijstvo ter hkrati ohranjajo pokrajine in ekosistemske storitve.

Po kosilu smo se odpravili na teren v Vukovarsko-Srijemskem okrožju, kjer smo si najprej ogledali gozdni kompleks hrasta doba v porečju reke Spačve. V tem gozdu intenzivno gospodarjenje z visokokakovostnim hrastom dobom (*Quercus robur*), ki ima tam odlične rastiščne razmere in na trgu v primerjavi z drugimi drevesnimi vrstami dosega nadpovprečno visoke cene (Slika 2).

Slika 2: Terenski ogled gozdnega kompleksa slavonskega hrasta v porečju reke Spačva (fotografija: M. Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije)

Obiskali smo lokacije, na katerih so bile v okviru projektnih dejavnosti uvedene inovativne gozdarske prakse in trajnostne tehnike upravljanja z gozdom. Upravljavca gozdnega kompleksa – državno podjetje Hrvatske šume d. o. o. – nam je predstavil lokalne izzive in priložnosti za uporabo projektnih rezultatov v regionalnem podnebnem kontekstu.

Lokalni strokovnjaki so nam na vodenem sprehodu predstavili gozd Spačva, kjer so poleg svojih gozdarskih praks in gozdnogojitvenih ukrepov izpostavili tudi škodo, ki jo je leta 2023 povzročil vetrolom. Po ocenah je ta prizadel okoli 3 mio m³ drevja na območju, velikemu več kot 60.000 ha. Sanacija območja poteka še danes in je trenutno izvedena približno 70-odstotno (Slika 3). Pri načrtni obnovi bodo izvzeli le manjše zaščitene rezervate, ki bodo prepuščeni naravnim procesom.

Slika 3: Pogost prizor ob gozdnih prometnicah so kupi hlodovine hrasta kot posledica sanacije po obsežnem vetrolomu v letu 2023 (fotografija: M. Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije)

Kasneje smo obiskali še Gozdarski muzej v Bošnjacih (Slika 4), kjer smo si ogledali tradicionalna orodja, ki so jih gozdarji uporabljali v preteklosti ter tehnologijo takratnega časa in prostora. Hrast iz Slavonije je bil v preteklosti cenjen tudi širše po Evropi, kar je vplivalo na razvoj tehnike (znan je bil voz Parižan, namenjen prevozu hlodovine; uporabljali so ga tudi v francoski prestolnici, od koder njegov vzdevek), meroslovja in kulture. Kot zanimivost: zaradi vpliva gozdarskih podjetij iz Velike Britanije sta se v prostor srednje Evrope v tistem času razširila tudi nogomet in tenis.

Slika 4: Gozdarski muzej v Bošnjacih (fotografija: M. Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije)

Po obisku muzeja smo si ogledali še Center kompetenc d. o. o. za raziskave in razvoj (CEKOM), ki je bil organizator zaključne konference. Predstavili so nam prostore in tehnološke procese, med drugim tudi sušenje občutljivih hrastovih panjev (Slika 5), UV-tiskalnik, lastno kotlovnico in druge razvojne aktivnosti. Prvi dan je zaokročila večerja, ki smo jo izkoristili za sproščeno izmenjavo idej v neformalnem druženju.

Slika 5: Sušenje hrastovih panjev v tehnoloških prostorih CEKOM (fotografija: M. Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije)

Drugi dan dogodka smo otvorili s skupno sodelovalno sejo z naslovom »Sinergija inovacij za trajnostno kmetijstvo, gozdarstvo in upravljanje tal«. Skozi medprojektni dialog je potekala izmenjava znanja in predstavitev glavnih rezultatov projektov BBioNets, REBIOFOREST, ResAlliance in DaWetRest. Namen seje je bil izmenjati ugotovitve, inovacije in izzive posameznih projektov ter identificirati skupne teme in priložnosti za prihodnje sodelovanje. Razprava je bila usmerjena v soustvarjanje pobud za večji vpliv biotehnologije, obnove gozdov, digitalne izmenjave znanja, odpornosti krajine in trajnostnega upravljanja tal.

Slika 6: Sodelovalna seja in medprojektni dialog – izmenjava znanja in glavnih projektnih rezultatov (fotografija: M. Dovečar, Gozdarski inštitut Slovenije)

Tudi drugi dan dogodka smo se odpravili na teren. Najprej smo obiskali kmetijsko gospodarstvo, ki se ukvarja predvsem s trajnostno prašičerejo ter predelavo mesa. Predstavili so nam kmetijo, svoje delo in nam ponudili degustacijo izdelkov.

Za zaključek smo se odpravili na skrajni vzhod Hrvaške, tik ob meji s Srbijo, kjer smo si v vinorodni regiji Radoš ogledali kmetijsko gospodarstvo Papak Ilok, ki prideluje kakovostna vina. Vinogradi se razprostirajo na približno 20 hektarih, letos pa so pridelali približno 110.000 litrov vina. Vinarstvo je bilo tradicionalno tesno povezano z gozdarstvom – tako zaradi pridelave vinogradniških kolov kot tudi izdelave kakovostnih hrastovih sodov za shranjevanje alkoholnih pijač. Zaključni povzetek je, da je konferenca dosegla svoje cilje ter namen in je bila na splošno uspešno izveden dogodek, ki je bil za udeležence učinkovit in hkrati prijeten. Projekt FOREST4EU se zaključuje in na konferenci smo se skladno s tem dogovorili o izvedbi zadnjih projektnih nalog. Sledilo bo obdobje diseminacije številnih rezultatov projekta, ti pa so na voljo na spletni strani projekta FOREST4EU (dostopni na povezavi: <https://www.forest4eu.eu/>).